

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Arařtırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 114 5-11 Eylül 2022

Derleyenler: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN, Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

---

1. AB'DEN ŐİLİ AÇIKLAMASI

Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Peter Stano, Őili'de gerçekteşirilen anayasa referandumuna ilişkin bir açıklamada bulundu. Őili halkının yüksek katılım gösterdiği referandumun kabul edilmediğini ifade eden Sözcü, Őili Devlet Başkanı Gabriel Boric'in yeni bir anayasal çözüml arzusuna uygun olarak çalıŐmalarına devam edeceği yönündeki açıklamalarını desteklediklerini belirtti. Sözcü ayrıca AB'nin, Őili ile olan iliŐkilerini devam ettirme niyetinde olduğunu ve daha kapsayıcı ve müreffeh demokratik toplumlar inŐa etme deneyimini paylaŐmaya hazır olduğunu sözlerine ekledi.

1973'te askeri darbe ile yönetime el koyan ve 1990'a kadariktidarda kalan General Augusto Pinochet'in yürürlüğe koyduğu anayasayı deđiŐtirmek üzere yapılan referandumda, Őili halkının yüzde 61,9'u hayır oyu kullandı.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 5 Eylül 2022

The Guardian, 5 Eylül 2022

European External Action Service, (05.09.2022) "Chile: Statement by the Spokesperson on the constitutional referendum". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/chile-statement-spokesperson-constitutional-referendum_en

The Guardian, (05.09.2022) "Chile votes overwhelmingly to reject new, progressive constitution". Erişim adresi: <https://www.theguardian.com/world/2022/sep/05/chile-votes-overwhelmingly-to-reject-new-progressive-constitution?amp;amp;amp>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

2. AB'DEN BOSNA-HERSEK AÇIKLAMASI

Bosna-Hersek, ihtiyaç duyan üçüncü ülkelere yardım eden AB Sivil Koruma Mekanizmasına tam üye oldu. Üyelik ile ilgili bir açıklamada bulunan Avrupa Komisyonunun Kriz Yönetiminden Sorumlu Üyesi Janez Lenarçiç, daha önce yardım alan ülkeler statüsünde olan Bosna-Hersek'in tam üye olarak mekanizma aracılığıyla ihtiyaç duyulan her yere aktif olarak yardım gönderebileceğini belirtti. Lenarçiç ayrıca geçtiğimiz yaz döneminde Avrupa'nın orman yangını gibi afetler ile mücadele ettiğini, AB'nin birlikte hareket ederek krizlere daha hızlı yanıt verdiğini sözlerine ekledi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 6 Eylül 2022

Sarajevo Times, 6 Eylül 2022

European External Action Service, (06.09.2022) "Bosnia and Herzegovina joins EU Civil Protection Mechanism". Erişim adresi:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_5343

Sarajevo Times, (06.09.2022) "Bosnia and Herzegovina has officially joined the EU Civil Protection Mechanism". Erişim adresi: <https://sarajevotimes.com/bosnia-and-herzegovina-has-officially-joined-the-eu-civil-protection-mechanism/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

3. YÜKSEK TEMSİLCİ MOZAMBİK VE KENYA'YI ZİYARET EDECEK

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, 8-10 Eylül tarihlerinde Mozambik ve Kenya'yı ziyaret edecek. Ziyaret ile ilgili bir açıklamada bulunan Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü Peter Stano, jeopolitik bağlamda ziyaretin Afrikalı devletler ile ilişkileri ve iş birliğini derinleştirmek için bir fırsat olduğunu ve küresel gıda güvenliği, enerji krizi, barış ve güvenlik gibi konuların ele alınacağını duyurdu.

Yüksek Temsilci 8 ve 9 Eylül'de Mozambik Cumhurbaşkanı Filipe Nyusi ve Dışişleri Bakanı Verónica Macamo ile görüşecek. Yüksek Temsilci 10 Eylül'de ise Kenya Devlet Başkanı William Ruto ile bir araya gelecek.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 6 Eylül 2022

European External Action Service, (06.09.2022) "Media advisory: High Representative Josep Borrell travels to Mozambique and Kenya". Erişim adresi:

https://www.eeas.europa.eu/eeas/media-advisory-high-representative-josep-borrell-travels-mozambique-and-kenya_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. AB'DEN GÜRCİSTAN AÇIKLAMASI

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB ile Gürcistan arasındaki 7. Ortaklık Konseyi toplantısının ardından bir açıklamada bulundu. Gürcistan'ın geleceğinin AB'de olduğuna dikkat çeken Yüksek Temsilci, bu bağlamda Gürcistan'ın

hazırlıklarını memnuniyet ile karşıladıklarını belirtti. Açıklamada ayrıca AB'nin Gürcistan ile siyasi bağlamda gücünü birleştirmeye ve bunu desteklemek ve teşvik etmek için tüm araçları kullanmaya hazır olduğuna yer verildi.

AB Zirvesi, 7 Eylül 2022

Georgia Today, 7 Eylül 2022

European Council, (07.09.2022) "Joint press statement following the 7th Association Council meeting between the EU and Georgia". Erişim adresi:

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/09/07/joint-press-statement-following-the-7th-association-council-meeting-between-the-eu-and-georgia/>

Georgia Today, (07.09.2022) "7th meeting of the EU-Georgia Association Council in Brussels". Erişim adresi: <https://georgiatoday.ge/tag/7th-meeting-of-the-eu-georgia-association-council-in-brussels/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

5. PUTIN'DEN AVRUPA'YA "ENERJİ" TEHDİDİ

Avrupa Birliği Rusya'dan ithal edilecek doğalgaz için tavan fiyat uygulamasını tartışırken Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'den bir açıklama geldi. Doğalgaz tedariki konusunda Rusya'nın çıkarlarına aykırı hiçbir adım atılmayacağını ilan eden Putin; fiyat sınırlaması getirilmesi halinde Avrupa'nın "kasvetli" bir kış geçireceğini ifade etti. Vladimir Putin'in açıklamalarına Avrupa Birliği'nden bir tepki geldi. Rusya Devlet Başkanının açıklamalarının ardından konuşan Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Ukrayna'ya karşı sürdürülen acımasız savaşın finansmanının engellenmesi için Rusya'nın gelirlerinin kesilmesi gerektiğini ifade etti.

The Telegraph, 7 Eylül 2022

Szu Ping Chan & James Warrington & Eir Nolsøe, (07.09.2022) "Putin threatens to 'freeze' Europe with total energy cut-off", The Telegraph. Erişim adresi:

<https://www.telegraph.co.uk/business/2022/09/07/putin-threatens-freeze-europe-total-energy-cut-off/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

6. AB'DEN DİPLOMASİ AKADEMİSİ İLE İLGİLİ AÇIKLAMA

Avrupa Dış Eylem Servisi, daha güçlü bir Avrupa diplomasisi ve Avrupa dış politikası oluşturmaya yönelik bir pilot proje başlattı. Tam teşekküllü bir Avrupa Diplomatik Akademi kurmak için başlatılan pilot projede; AB vatandaşı kırk iki kişi 29 Ağustos'ta Polonya'nın Natolin şehrinde eğitim almaya başladı. Avrupa Dış Eylem Servisinden yapılan açıklamada, 12 Eylül Pazartesi günü Genel Sekreter Stefano Sannino'nun proje ile ilgili bir basın toplantısı düzenleyeceğine yer verildi.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 8 Eylül 2022

European External Action Service, (08.09.2022) “Media advisory: Press conference on launching the European Diplomatic Academy”. Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/media-advisory-press-conference-launching-european-diplomatic-academy_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

7. AB ÜYESİ ÜLKELERİN ENERJİ BAKANLARI BİR ARAYA GELDİ

Enerji kriziyle karşı karşıya olan Avrupa Birliği'nin enerji bakanları Çekya Enerji Bakanı Jozef Síkela'nın başkanlığında acil olarak bir araya geldi. 9 Eylül Cuma gerçekleşen toplantının ardından bir açıklama yapan Bakan Síkela, Avrupa Birliği'nin artan enerji fiyatlarıyla mücadele için acil ve sağlam bir eylemin gerekliliği noktasında anlaşmaya varıldığını duyurdu. Enerji fiyatlarının yanı sıra tasarruf tedbirlerinin de konuşulduğu toplantının kolay olmadığını ifade eden Çekya Enerji Bakanı; bu konudaki görüşmelerin devam edeceğini belirtti. Konuyla ilgili bir başka açıklama ise Avrupa Komisyonunun Enerjiden Sorumlu Üyesi Kadri Simson'dan geldi. Rusya'nın enerji tedarikiyle ilgili hamlelerini hatırlatan Simson; enerji arzının Rusya tarafından manipüle edilerek bir silaha çevrilmesinin engellenmesi gerektiğini sözlerine ekledi.

Euronews, 9 Eylül 2022

Jorge Liboreiro, (09.09.2022) “EU energy ministers move closer to price cap on all gas imports, but obstacles remain”, Euronews. Erişim adresi: <https://www.euronews.com/my-europe/2022/09/09/eu-energy-ministers-move-closer-to-price-cap-on-all-gas-imports-but-obstacles-remain>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

8. AB, RUSYA İLE İMZALANAN VİZE ANLAŞMASINI ASKIYA ALDI

AB Zirvesi, Rusya ile imzalanan vize kolaylaştırma anlaşmasını tamamen askıya aldığını duyurdu. Buna ek olarak vize başvuru ücretinin 35 avrodan 80 avroya yükseltilmesine karar verildiği açıklandı. Karar ile ilgili yapılan açıklamada vize kolaylaştırma anlaşmasının ortak değerleri paylaşan güvenilir ortakların vatandaşları için geçerli olduğu belirtildi. Açıklamada ayrıca kararın 9 Eylül'de Resmî Gazete'de yayınlanacağı, 12 Eylül'de ise yürürlüğe gireceğine yer verildi.

AB Zirvesi, 9 Eylül 2022

TASS, 9 Eylül 2022

European Council, (09.09.2022) “Council adopts full suspension of visa facilitation with Russia”. Erişim adresi: <https://t24.im/Uq16>

TASS, (09.09.2022) “Council of EU adopts full suspension of its visa facilitation deal with Russia”. Erişim adresi: <https://tass.com/world/1505257>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

9. UKRAYNA'YA 5 MİLYAR AVROLUK DESTEK

Avrupa Birliği üyesi ülkelerin maliye bakanları Prag'da bir araya geldi. Ukrayna'nın savaş sonrasında yeniden inşası gibi uzun vadeli planları masaya yatıran maliye bakanları, kısa vadeli finansman seçeneklerini de değerlendirdi. Bu kapsamda maliye bakanlarının toplantısı sonrasında Ukrayna'da savaştan zarar gören okul ve hastanelerin ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra, işgale karşı sürdürülen operasyonların devamının sağlanması için beş milyar avroluk bir kaynak sağlanacağı açıklandı. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Çekya Maliye Bakanı tüm AB üyesi ülkelerin Ukrayna'ya daha fazla destek verilmesi konusunda anlaştığını kamuoyuyla paylaştı.

Reuters, 9 Eylül 2022

Jason Hovet & Jan Strupczewski, (09.09.2022) "EU ministers back \$5 billion loan to Ukraine, discuss long-term options", Reuters. Erişim adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/eu-finance-ministers-back-next-5-billion-loan-ukraine-2022-09-09/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

10. AB ÜLKELERİ VE İRAN ARASINDA NÜKLEER ANLAŞMA TARTIŞMASI DEVAM EDİYOR

Avrupa Birliği üyesi Fransa ve Almanya'nın yanı sıra yakın zamanda Birlikten ayrılan İngiltere'den İran ve Amerika Birleşik Devletleri arasında AB'nin arabuluculuğunda devam eden nükleer anlaşma müzakerelerine ilişkin bir açıklama geldi. İran'ın anlaşmaya ilişkin niyetiyle ilgili ciddi şüpheler olduğunu dile getirildiği açıklamada; İran tarafından AB'ye gösterilen tepkinin bir geri adım olduğu belirtildi. Açıklamaya İran'dan tepki geldi. İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Nasser Kanaani, açıklamanın "yapıcı olmadığını" dile getirerek; Fransa, Almanya ve İngiltere'ye anlaşmazlık yaşanan konularla ilgili çözüm sağlanması noktasında daha aktif bir rol oynamalarını tavsiye etti.

Reuters, 10 Eylül 2022

Reuters, 10 Eylül 2022

John Irish & Francois Murphy, (10.09.2022) "Europeans doubt Iran's intentions in nuclear talks", Reuters. Erişim adresi: <https://www.reuters.com/world/france-britain-germany-say-irans-stance-iaea-probe-jeopardises-nuclear-talks-2022-09-10/>

Reuters, (10.09.2022) "Iran rejects criticism of its nuclear stance by European powers". Erişim adresi: <https://www.reuters.com/world/middle-east/iran-rejects-criticism-its-nuclear-stance-by-european-powers-2022-09-10/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. VON DER LEYEN VE BLINKEN TELEFONLA GÖRÜŞTÜ

Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığında yapılan açıklamaya göre Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken arasında 10 Eylül Cumartesi günü bir telefon görüşmesi gerçekleşti. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü

Ned Price tarafından paylaşılan bilgiye göre, Blinken ve von der Leyen arasında gerçekleşen konuşmanın ana başlığı Rusya ve Ukrayna arasında devam eden savaş ve savaşın etkileriydi. ABD'nin Ukrayna'ya olan desteğinin dile getirildiği görüşmede ayrıca, Rusya'ya karşı alınacak tedbirler ve Avrupa'nın enerji güvenliği gibi konularında masaya yatırıldığı kamuoyuyla paylaşıldı.

ABD Dışişleri Bakanlığı, 10 Eylül 2022

U.S. Department of State, (10.09.2022) "Secretary Blinken's Call with European Commission President von der Leyen". Erişim adresi: <https://www.state.gov/secretary-blinkens-call-with-european-commission-president-von-der-leyen/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

12. AVRUPA KOMİSYONUNDAN MEDYA ÜZERİNDEKİ BASKILARLA MÜCADELE HAMLESİ

Avrupa Komisyonu, medya sektöründeki firma birleşmelerini düzenlemek ve medya çalışanlarını siyasal ve ekonomik baskılardan korumak için bir tüzük metni hazırlıyor. Basın kuruluşlarında "bağımsızlık" ve "şeffaflık" ilkelerinin korunması ve güçlendirilmesi için ortaya konulan bu girişim, yakın gelecekte bir yasal düzenleme olarak Avrupa Birliği Bakanlar Konseyi ve Avrupa Parlamentosunun onayına sunulacak. Bu çerçevede bir "Avrupa Medya Konseyi" kurulması da planlanmakta. Bu konsey, medya sektöründeki şirket birleşmelerinin AB ortak pazarı üzerindeki etkileri hakkında görüş bildirme yetkisine sahip olacak. Avrupa Komisyonunun iç pazardan sorumlu üyesi Thierry Breton, Kasım 2021'de bu birleşmelerin "ticari dayanıklılık" konusunda firmalar açısından olumlu olduğunu kabul etmekle birlikte, "yazarların bağımsızlığıyla ilgili sorunlara" neden olabileceğini ifade etmişti.

Konuyla ilgili memnuniyetini belirten Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Genel Sekreteri Christophe Deloire, taslağı "büyük bir ilerleme" olarak tanımlıyor. Ancak, bazı Avrupalı yayıncılar, bir "tehdit" olarak değerlendirdikleri bu girişime karşı olduklarını belirttiler. Avrupa Dergi Medyası Derneği (European Magazine Media Association) ve Avrupa Gazete Yayıncıları Birliği (European Newspaper Publishers' Association) tarafından yapılan değerlendirmelerde "yatırım yapma özgürlüğünün hiçe sayıldığına" dair ifadeler yer aldı. Her iki kurum adına söz alan Ilias Konteas'a göre medya yasalarının -Avrupa Komisyonunun da dolaylı olarak yer alabileceği- düzenleyici mekanizmalar aracılığıyla Avrupa Birliği genelinde uyumlaştırılması için bir neden bulunmuyor.

Le Figaro, 10 Eylül 2022

Le Figaro, (10.09.2022) "Concentration de médias, pressions sur les journalistes: Bruxelles s'arme contre les dérives". Erişim adresi: <https://www.lefigaro.fr/medias/concentration-de-medias-pressions-sur-les-journalistes-bruxelles-s-arme-contre-les-derives-20220910>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

13. AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN BORÇ DÜZENLEMESİ

Avrupa Birliği avronun değerini korumak için harekete geçti. Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis Dombrovskis bu kapsamda alınacak önlemlerle ilgili bir açıklama yaptı. Bu kapsamda kamu borçlarının sürdürülebilirliğiyle ilgili bir düzenleme yapılacağını ifade eden Dombrovskis; üye devletlerin farklı borç seviyelerinin de bu süreçte göz önüne alınması gerektiğini belirtti. Kamu borçlarında gerçekçi ve devamlı bir azalma sağlamak için mali uyum, reform ve yeni yatırımların yapılması gerektiğini de dile getiren Başkan Yardımcısı; bu konunun nihayete erdirilmesi için herkese uyan tek bir çözüm bulmanın da mümkün olmadığını sözlerine ekledi.

E-Kathimerini, 10 Eylül 2022

E-Kathimerini, (10.09.2022) "EU eyes individual debt reduction paths for EU countries".
Erişim adresi: <https://www.ekathimerini.com/economy/1193071/eu-eyes-individual-debt-reduction-paths-for-eu-countries/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. AB'NİN 5 ÜYESİ, ÇOK ULUSLU ŞİRKETLERE KÜRESEL VERGİ UYGULAYACAK

Almanya, Fransa, Hollanda, İspanya ve İtalya; 2023 yılından itibaren çok uluslu şirketlere en az %15 oranında vergi uygulayacak. Avrupa Komisyonu bu vergilendirmenin tüm AB üye devletlerinde gerçekleşmesi amacıyla geçtiğimiz yıl bir direktif hazırlamıştı. Macaristan'ın konuyla ilgili itirazı, tüm üye devletlerin onayını gerektiren direktifin yürürlüğe girmesine engel oluyor.

Beş üye devlet tarafından hazırlanan ortak bildiriye, önümüzdeki haftalarda oy birliğinin sağlanamaması durumunda, 2023'ten itibaren "mümkün olan tüm hukuki yöntemler kullanılarak" verginin uygulanacağı belirtildi. Bu devletlere göre, hem "vergiden kaçınma" hem de "vergi kaçırma" ile mücadelede anahtar konuma sahip olan bu düzenleme ile vergi adaletinin güçlü bir şekilde sağlanması mümkün olacak.

OECD, geçtiğimiz yılın Ekim ayında 136 devletin %15 oranında küresel vergilendirmeye ilgili uzlaşmaya vardığını duyurmuştu.

La Croix, 11 Eylül 2022

La Croix, (11.09.2022) "Cinq pays de l'UE prêts à appliquer l'impôt mondial sur les multinationales". Erişim adresi: <https://www.la-croix.com/Economie/Cinq-pays-IUE-prets-appliquer-limpot-mondial-multinationales-2022-09-11-1201232768>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

15. 180 BİLİM İNSANINDAN AB'YE ÇAĞRI

Dünyanın çeşitli ülkelerinden 180 bilim insanı, Avrupa Birliği'ne deniz koruma alanlarındaki (DKA) "tahrip edici" nitelikteki balıkçılık yöntemlerini ve sanayi faaliyetlerini yasaklamaları çağrısında bulundu.

Çağrı, Aralık ayında Kanada’da düzenlenecek olan Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Konferansı öncesinde Avrupa Birliği’nde konuyla ilgili farkındalığı artırmayı amaçlıyor.

Her ne kadar DKA kavramı Uluslararası Doğa Koruma Birliği tarafından açıkça tanımlanmış olsa da, sanayi faaliyetleri ve trol avcılığı gibi alanlarda verilen bazı izinlerden de anlaşıldığı üzere, devletlerin kavramla ilgili yorumlarında farklılıklar mevcut.

Çağrı metninde, AB'nin “dünyanın en büyük deniz alanına” sahip olduğu hatırlatıldı ve “[korunduğu iddia edilen] deniz alanlarında dip trolü kullanımını yasaklaması durumunda” tüm dünyaya öncülük edebileceği vurgulandı.

Bilim adamları, AB’nin düşük etkili balıkçılığa geçerek ve münhasır ekonomik bölgesinin %30’unu kapsayan bir DKA oluşturarak deniz biyoçeşitliliğine yeniden sahip olabileceğine de dikkat çektiler. AB’nin bu tür bir projenin maliyetini “doğaya zarar veren balıkçılık yöntemleri için verdiği mali destekleri yeniden yönlendirerek” karşılayabileceği de çağrı metninde değinilen konulardan birini oluşturdu.

Le Journal du Dimanche, 10 Eylül 2022

Marianne Enault, (10.09.2022) “Océans : ce que 180 scientifiques demandent à l’Europe”, Le Journal du Dimanche. Erişim adresi: <https://www.lejdd.fr/Societe/oceans-ce-que-180-scientifiques-demandent-a-leurope-4133438>

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN